

Vain kulkuneuvojen ammattimaiseen maalaamiseen valmistajan ohjeiden mukaisesti.

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

1. Kemikaalin ja sen valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot

Tuotteen nimi ja/tai koodi : **Fade Out Thinner RTS Aerosol**

Valmistaja : Akzo Nobel Car Refinishes bv
Rijksstraatweg 31
2171 AJ Sassenheim
The Netherlands
Phone: +31 (0)71 308 6944
<http://www.lesonal.com>

Yrityksen hätänumero : + 31 (0)71 308 6944

2. Koostumus ja tiedot aineosista

Aineet, joista on haittaa terveydelle tai ympäristölle vaarallisista aineista annetussa direktiivissä 67/548/ETY tarkoitetulla tavalla

Kemiallinen nimi*	CAS-nro	%	EY-numero	Luokitus
Butaani	106-97-8	10 - 25	203-448-7	F+; R12
n-butyyliasetaatti	123-86-4	10 - 25	204-658-1	R10 R66, R67
2-Metoksi-1-metyylietyyliiasetaatti	108-65-6	10 - 25	203-603-9	R10 Xi; R36
Propani	74-98-6	10 - 25	200-827-9	F+; R12
tolueeni	108-88-3	10 - 25	203-625-9	F; R11 Repr. Cat. 3; R63 Xn; R48/20, R65 Xi; R38 R67
2-Metoksipropyyliiasetaatti	70657-70-4	0 - 1	274-724-2	R10 Repr. Cat. 2; R61 Xi; R37
Katso ylläolevien R-lausekkeiden täydellinen teksti kohdasta 16				

Haitalliseksi tunnetut pitoisuudet, mikäli saatavissa, on lueteltu osassa 8.

3. Vaarallisten ominaisuuksien kuvaus

Valmiste on direktiivin 1999/45/EY ja sen lisäysten mukaan vaaralliseksi luokiteltu.

Luokitus : F+; R12
Repr. Cat. 3; R63
Xn; R48/20
Xi; R36
R66, R67

Fysikaaliset ja kemialliset vaarat : Erittäin helposti syttyvää.

Terveysvaarat ihmiselle : Ärsyttää silmiä.
Terveydelle haitallista: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle hengitettynä.
Voi olla vaarallista sikiölle.
Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

4. Ensiapuohjeet

Ensiapuohjeet

- Yleiset** : Kaikissa epävarmoissa tapauksissa tai oireiden jatkuessa on hakeuduttava lääkärin hoitoon. Älä koskaan anna mitään tajuttomalle henkilölle suun kautta.
- Hengitys** : Siirrä raittiiseen ilmaan. Pidä henkilö lämpimänä ja levossa. Jos henkilö ei hengitä tai hengitys on epäsäännöllistä tai esiintyy hengityspysähdyksiä, koulutetun henkilön tulisi antaa tekohengitystä tai happea. Älä anna mitään suun kautta. Tajuton henkilö on asetettava kylkiasentoon ja hänelle on haettava heti lääkärinapua.
- Ihokosketus** : Riisu saastuneet vaatteet ja kengät. Pese iho huolellisesti saippualla ja vedellä tai käytä sopivaksi todettua ihonpuhdistusainetta. Älä käytä liuottimia tai ohenteita.
- Roiskeet silmiin** : Tarkista onko piilolinsskejä ja poista ne. Huuhtelee VÄLITTÖMÄSTI silmiä juoksevalla vedellä ainakin 15 minuutin ajan silmät auki.
- Nieleminen** : Jos ainetta on nieltä, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti. Pidä henkilö lämpimänä ja levossa. Älä oksennuta.

5. Ohjeet tulipalon varalta

- Sammutusaineet** : Suositus: alkoholinkestävä vaahto, CO₂, jauheet, vesiruisku.
Ei saa käyttää: vesisuihku.
- Suosituks** : Palaessa muodostuu tiheää, mustaa savua. Altistuminen hajoamistuotteille voi olla terveydelle haitallista. Sopivaa hengityslaitteita saatetaan tarvita. Jäähdytä tulelle altistuneet säiliöt vedellä. Älä päästä sammutusvesiä viemäreihin tai vesistöihin.

6. Ohjeet onnettomuuspäästöjen varalta

- Ohjeet henkilövahinkojen estämiseksi** : Poista sytytyslähteet ja tuuleta tila. Vältä höyryn tai sumun hengittämistä. Katso osissa 7 ja 8 lueteltuja suojatoimenpiteitä.
- Vuoto** : Kerää läikkyneet kemikaali säiliöön palamattomalla absorboivalla aineella, kuten hiekalla, mullalla, vermikuliitilla tai piimaalla, ja toimita säiliö hävitettäväksi paikallisten määräysten mukaisesti (katso osaa 13). Ei saa päästää viemäreihin tai vesistöihin. Puhdistukseen suositellaan käytettäväksi pesuainetta. Liuottimien käyttöä on vältettävä. Jos tuote saastuttaa järviä, jokia tai viemäreitä, siitä on ilmoitettava viranomaisille paikallisten määräysten mukaisesti.

Huomautus: Kohdassa 8 on tietoja henkilökohtaisista suojaimista ja kohdassa 13 on tietoja jätteen hävittämisestä.

7. Käsittely ja varastointi

- Käsittely** : Höyryt ovat ilmaa raskaampia ja saattavat levitä lattioita pitkin. Höyryt saattavat muodostaa räjähtäviä seoksia ilman kanssa. Syttyvien tai räjähtävien höyryjen muodostuminen ilmassa on estettävä ja on vältettävä höyrypitoisuuksia, jotka ylittävät haitalliseksi todetun pitoisuuden raja-arvot.
- Tuotetta saa lisäksi käyttää vain alueilla, joilla ei ole avotulta tai muita sytytyslähteitä. Sähkölaitteet on suojattava asianmukaisen standardin mukaisesti.
- Purkaaksesi siirron aikana syntyvän staattisen sähkövarauksen, maadoita tynnyri kytkemällä vastaanottosäiliöön maadoitusjohdolla. Käyttäjillä on oltava antistaattiset jalkineet ja vaatteet, ja lattioiden on oltava sähköä johtavaa materiaalia.
- Säilytettävä tiiviisti suljettuna. Suojattava kuumuudelta, kipinöiltä ja avotulelta. Ei saa käyttää kipinöiviä työkaluja.
- Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin. Vältettävä valmisteen käytön aikana muodostuvan pölyn, hiukkasten tai sumun hengittämistä. Vältettävä hiekoituspölyn hengittämistä.
- Syöminen, juominen ja tupakointi tulisi kieltää alueella, jossa tätä materiaalia käsitellään, varastoidaan tai jalostetaan. Työntekijöiden tulisi pestä kädet ja kasvot ennen syömistä, juomista ja tupakointia.
- Pue päällesi asianmukaiset henkilökohtaiset suojavarusteet (katso osiosta 8).
- Ei saa koskaan tyhjentää paineella. Säiliö ei ole paineastia. Säilytä aina säiliöissä, jotka on valmistettu samasta aineesta kuin alkuperäinen säiliö.
- On noudatettava työterveys- ja työsuojelulainsäädäntöä.
- Kun työntekijä työskentelee (ruiskuttaa tai tekee muuta työtä) ruiskukopissa, jonka ilmasto ei ole riittävä poistamaan tilasta ruiskutettaessa muodostuneita hiukkasia ja liuotinhöyryjä, hänen on käytettävä sekä ruiskutuksen ajan että sen jälkeen tiivistä raitisilmahengityssuojainta kunnes hiukkas- ja liuotinhöyrypitoisuudet ovat laskeneet altistumisrajan alapuolelle.

Varastointi : Säilytettävä paikallisten säännösten mukaisesti. Huomioi etiketissä olevat varoitukset. Säilytä viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa poissa epäyhteensopivien materiaalien ja sytytyslähteiden lähetyiltä.

Säilytettävä erillään: hapettavia aineita, voimakkaat alkalit, voimakkaat hapot.
Tupakointi kielletty. Luvaton käyttö on estettävä. Avatut säiliöt on suljettava huolellisesti uudelleen ja pidettävä pystysuorassa vuotojen estämiseksi.
Ei saa tyhjentää viemäriin..

8. Altistumisen ehkäiseminen ja henkilösuojaimet

Tekniset toimenpiteet : Varusta kohde asianmukaisella ilmastoinnilla. Käytännön tilanteen ja mahdollisuuksien mukaan tämä tulisi toteuttaa käyttämällä kohdepoistoa ja hyvää yleistä kaasujen poistoa. Jos nämä toimenpiteet eivät riitä pitämään hiukkasten ja liuotinhöyryjen pitoisuuksia haitalliseksi tunnetun pitoisuusrajan alapuolella, on käytettävä sopivia hengityksensuojaimia.

<u>Ainesosan nimi</u>	<u>HTP -raja-arvot</u>
Butaani	Työterveyslaitos (Suomi, 3/2002). STEL: 2400 mg/m ³ 15 minuutti/minuutit. Muoto: Kaikki lomakkeet STEL: 1000 ppm-arvo 15 minuutti/minuutit. Muoto: Kaikki lomakkeet TWA: 1900 mg/m ³ 8 tunti/tunnit. Muoto: Kaikki lomakkeet TWA: 800 ppm-arvo 8 tunti/tunnit. Muoto: Kaikki lomakkeet
n-butyylisetaatti	Työterveyslaitos (Suomi, 3/2002). STEL: 960 mg/m ³ 15 minuutti/minuutit. Muoto: Kaikki lomakkeet STEL: 200 ppm-arvo 15 minuutti/minuutit. Muoto: Kaikki lomakkeet TWA: 720 mg/m ³ 8 tunti/tunnit. Muoto: Kaikki lomakkeet TWA: 150 ppm-arvo 8 tunti/tunnit. Muoto: Kaikki lomakkeet
2-Metoksi-1-metyylietyylisetaatti	Työterveyslaitos (Suomi, 3/2002). Iho STEL: 550 mg/m ³ 15 minuutti/minuutit. Muoto: Kaikki lomakkeet STEL: 100 ppm-arvo 15 minuutti/minuutit. Muoto: Kaikki lomakkeet TWA: 270 mg/m ³ 8 tunti/tunnit. Muoto: Kaikki lomakkeet TWA: 50 ppm-arvo 8 tunti/tunnit. Muoto: Kaikki lomakkeet
Propani	Työterveyslaitos (Suomi, 3/2002). STEL: 2000 mg/m ³ 15 minuutti/minuutit. Muoto: Kaikki lomakkeet STEL: 1100 ppm-arvo 15 minuutti/minuutit. Muoto: Kaikki lomakkeet TWA: 1500 mg/m ³ 8 tunti/tunnit. Muoto: Kaikki lomakkeet TWA: 800 ppm-arvo 8 tunti/tunnit. Muoto: Kaikki lomakkeet
tolueeni	Työterveyslaitos (Suomi, 3/2002). Iho STEL: 380 mg/m ³ 15 minuutti/minuutit. Muoto: Kaikki lomakkeet STEL: 100 ppm-arvo 15 minuutti/minuutit. Muoto: Kaikki lomakkeet TWA: 190 mg/m ³ 8 tunti/tunnit. Muoto: Kaikki lomakkeet TWA: 50 ppm-arvo 8 tunti/tunnit. Muoto: Kaikki lomakkeet STEL: 380 mg/m ³ 15 minuutti/minuutit. Muoto: Kaikki lomakkeet STEL: 100 ppm-arvo 15 minuutti/minuutit. Muoto: Kaikki lomakkeet TWA: 190 mg/m ³ 8 tunti/tunnit. Muoto: Kaikki lomakkeet TWA: 50 ppm-arvo 8 tunti/tunnit. Muoto: Kaikki lomakkeet

Henkilökohtaiset suojaimet

- Hengityselimet** : Jos työntekijät altistuvat haitalliseksi todettua pitoisuusrajaa suuremmille pitoisuuksille, on käytettävä hyväksytyjä hengityksensuojaimia.
- Iho ja vartalo** : Työntekijöiden on käytettävä luonnonkuiduista tai korkeita lämpötiloja kestävästä synteettistä kuduista valmistettua antistaattista vaatetusta.
- Kädet**
- Käsineet** : Pitkäaikaisessa tai toistuvassa käytössä on käytettävä seuraaventyypisiä käsineitä:

Suosittelaa: foil
Voidaan käyttää: fluor rubber
Ei suositella: nitrile rubber, neoprene, butyl rubber, PVC

Suojavoiteet saattavat auttaa suojaamaan kemikaalille alltiina olevia ihoalueita, mutta niitä ei saa koskaan levittää altistumisen jälkeen.

Suositus tätä tuotetta käsiteltäessä käytettävästä käsinetyypistä tai tyypeistä perustuu seuraavasta lähteestä saatuun tietoon:

Käyttäjän on tarkistettava, että tämän tuotteen käsittelyyn valittava käsine on tähän tarkoitukseen sopivin ottaen huomioon käyttäjän riskiarviossa esitetyt erityiset käyttöehdot.

Silmät : Käytettävä silmiensuojainta, joka on suunniteltu suojaamaan nesteroiskeilta.

Ympäristöaltistuksen valvonta

Ei saa päästää viemäriin tai vesistöihin.

9. Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

Olomuoto	: Kaasu.
Haju	: Tyypillinen.
Leimahduspiste	: Suljettu kuppi: -97°C (-142.6°F).
Suhteellinen tiheys	: 0.698 (Vesi = 1)
Höyryn tiheys	: Suurin tunnettu arvo on 2 (Ilma = 1) (Butaani). Painotettu keskiarvo: 1.84 (Ilma = 1)
Alempi räjähdysraja	: Pienempi: 1.2% Ylempi: 10.9%
Liukoisuus	: Ei liukene mihin: kylmä vesi, kuuma vesi.

10. Stabiilisuus ja reaktiivisuus

Stabiili suositelluissa säilytys- ja käsittelyolosuhteissa (katso osaa 7).

Vaaralliset hajoamistuotteet: hiilimonoksidi, hiilidioksidi, savusta, typen oksideja.

Voimakkaiden lämpöä kehittävien reaktioiden estämiseksi säilytettävä erillään seuraavista aineista: hapettavia aineita, voimakkaat alkalit, voimakkaat hapot.

11. Terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Itse valmisteesta ei ole saatavilla tietoa. Valmiste on arvioitu vaarallisia valmisteita koskevan direktiivin 1999/45/EY mukaisen tavanmukaisen menettelyn mukaan ja sen myrkyllisyys on luokiteltu vastaavasti. Luvuissa 2 ja 15 on lisätietoja.

Altistuminen haitalliseksi tunnetun pitoisuuden raja-arvoksi ilmoitettua määrää suuremmille määriille aineen liuotinhöyryjä voi aiheuttaa haitallisia terveysvaikutuksia, kuten limakalvojen ja hengityselinten ärsytystä sekä munuaisten, maksan ja keskushermoston vaurioita. Liuottimilla voi olla edellä mainittuja vaikutuksia, jos ne imeytyvät ihon läpi. Oireita ja merkkejä ovat päänsärky, huimaus, väsymys, lihasheikkous, uneliaisuus ja ääritapauksissa tajunnan menetys. Toistuva tai pitkäaikainen valmisteeseen koskettaminen voi poistaa ihon luonnollista rasvaa, mikä voi aiheuttaa ei-allergista kosketusihottumaa ja imeytymistä ihon läpi. Silmiin roiskunut liuos voi aiheuttaa ärsytystä ja parantuvan vaurion.

12. Tiedot kemikaalin vaarallisuudesta ympäristölle

Itse valmisteesta ei ole saatavilla tietoa.
Ei saa päästää viemäriin tai vesistöihin.

Valmiste on arvioitu käyttäen vaarallisia valmisteita koskevan direktiivin 1999/45/EY sopimuksenvaraista menetelmää eikä sitä ole luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi.

Ekotoksisuus

<u>Tuotteen/aineesosan nimi</u>	<u>Laji</u>	<u>Ajanjakso</u>	<u>Tulos</u>
n-butyyliasetaatti	Pimephales promelas (EC50)	48 tunti/tunnit	19 mg/l
	Pimephales promelas (LC50)	96 tunti/tunnit	18 mg/l
Toluenei	Lepomis macrochirus (LC50)	96 tunti/tunnit	100 mg/l
	Daphnia magna (EC50)	48 tunti/tunnit	6 mg/l
	Daphnia magna (EC50)	48 tunti/tunnit	6.56 mg/l
	Oncorhynchus mykiss (EC50)	48 tunti/tunnit	6.78 mg/l
	Oncorhynchus mykiss (LC50)	96 tunti/tunnit	5.8 mg/l
	Oncorhynchus mykiss (LC50)	96 tunti/tunnit	6.78 mg/l
	Pimephales promelas (LC50)	96 tunti/tunnit	12.6 mg/l

13. Jätteiden käsittely

Ei saa päästää viemäriin tai vesistöihin.
Hävitä kaikkien kansallisten ja paikallisten määräysten mukaisesti.

Ongelmajäte : Tuotteen luokitus voi täyttää ongelmajätteen kriteerit.

14. Kuljetustiedot

Kuljettaminen käyttäjän tiloissa: kuljeta aina suljetuissa astioissa, jotka ovat pystyasennossa ja kiinnitettyinä. Varmista, että tuotetta kuljettavat henkilöt tietävät miten toimia onnettomuus- ja vuototilanteissa.

Maitse - maanteitse/rautateitse

YK - numero	: UN1950
Kuljetusasiakirjan nimi	: AEROSOLS
ADR/RID-luokka	: 2.1
Pakkausryhmä	:

ADR/RID-etiketti :

Meritse

YK - numero : UN1950
 Oikea tekninen nimi : AEROSOLS
 Erityismääräyksiä : Ei saatavilla.
 IMDG-luokka : 2.1
 Pakkausryhmä :
 IMDG-etiketti :

Merta saastuttava aine : Ei.
 Häätöimet ("EmS") : F-D, S-U

Ilmateitse

YK - numero : UN1950
 Oikea tekninen nimi : AEROSOLS
 Erityismääräyksiä : Ei saatavilla.
 ICAO/IATA-luokitus : 2.1
 "Viskositeettipoikkeus"-ehdot eivät koske lentokuljetuksia.
 ICAO/IATA-etiketti :

Sisävesitse

YK - numero : UN1950
 Oikea tekninen nimi : AEROSOLS
 ADN- luokitus : 2.1
 ADN-etiketti :

15. Kemikaaleja koskevat määräykset

EU-määräykset : Tämä tuote luokitellaan ja merkitään direktiivin 1999/45/EY mukaan seuraavasti:

Varoitusmerkki/merkit :

Erittäin helposti syttyvä, Haitallinen

R -lausekkeet : R12- Erittäin helposti syttyvä.
 R63- Voi olla vaarallista sikiölle.
 R48/20- Terveydelle haitallista: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle hengitettynä.
 R36- Ärsyttää silmiä.
 R66- Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
 R67- Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

S-lausekkeet : S23- Vältettävä sumua/höyryä.
 S25- Varottava kemikaalin joutumista silmiin.
 S26- Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä (15 minuutin ajan) ja mentävä lääkäriin.
 S46- Jos ainetta on nielty, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.
 S51- Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.

Sisältää : tolueni

Teollisuuskäyttö : Tässä käyttöturvallisuustiedotteessa oleva tieto ei kata käyttäjän omia työkohteen riskinarviointeja, joita edellytetään muussa terveys- ja turvallisuuslainsäädännössä. Tuotetta käytettäessä on noudatettava kansallisia työterveys- ja työturvallisuuslainsäädännön vaatimuksia.

16. Muut tiedot

CEPE-luokitus : 1
Kohdissa 2 ja 3 mainittujen R-lausekkeiden koko teksti - Suomi : R12- Erittäin helposti syttyvää.
R11- Helposti syttyvää.
R10- Syttyvää.
R61- Vaarallista sikiölle.
R63- Voi olla vaarallista sikiölle.
R48/20- Terveydelle haitallista: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle hengitettynä.
R65- Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
R36- Ärsyttää silmiä.
R37- Ärsyttää hengityselimiä.
R38- Ärsyttää ihoa.
R66- Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
R67- Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Tämän käyttöturvallisuustiedotteen sisältämät tiedot täyttävät EU:n direktiivin 91/155/EEC ja siihen tehtyjen muutosten vaatimukset.

Julkaisupäivä : 9/5/2006.

Huomautus lukijalle

Tämän käyttöturvallisuustiedotteen tiedot perustuvat tämänhetkiseen tietämykseen sekä voimassaolevaan lainsäädäntöön. Tuotetta ei saa käyttää muuhun kuin osassa 1 määritettyyn tarkoitukseen ilman etukäteen saatuja kirjallisia käsittelyohjeita. Käyttäjä on aina vastuussa paikallisten määräysten ja lainsäädännön vaatimusten täyttämiseen tarvittavista toimenpiteistä. Tämän käyttöturvallisuustiedotteen tiedot on tarkoitettu tuotteen turvallisuusvaatimusten kuvaukseksi eikä niitä tule pitää tuotteen ominaisuuksien takuuna.

Versio

1

Sivu: 6/6